

**DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY,
AURANGABAD.**

Circular / Acad Sec./ HF/ Curriculum-12(7)/ NEP-PG/ 2023.

It is hereby inform to all concerned that, on the recommendation of Dean, Faculty of Humanities; **the Hon'ble Vice-Chancellor has accepted the following subject wise Curriculum of National Education Policy-2020** under the faculty of Humanities in his emergency powers under Section 12 [7] of the Maharashtra Public University Act, 2016 on behalf of the Academic Council.

Sr. No.	PG Subject wise Curriculum	Semesters
01.	M.A. First & Second Year Progressively [Marathi] for affiliated Colleges and University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
02.	M.A. First & Second Year Progressively [Hindi] for affiliated Colleges and University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
03.	M.A. First & Second Year Progressively [Urdu] for affiliated Colleges and University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
04.	M.A. First & Second Year Progressively [Pali & Buddhism] for affiliated Colleges and University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
05.	M.A. First & Second Year Progressively [Sanskrit] for affiliated Colleges and University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
06.	M.A. First & Second Year Progressively [History] for affiliated Colleges and University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
07.	M.A. First & Second Year Progressively [Archaeology] for University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
08.	M.A. First & Second Year Progressively [Political Science] for affiliated Colleges and University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
09.	M.A. First & Second Year Progressively [Public Administration] for affiliated Colleges and University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
10.	M.A. First & Second Year Progressively [Lifelong Learning] for University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
11.	M.A. First & Second Year Progressively [Political Science] for affiliated Colleges and University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
12.	M.A. First & Second Year Progressively [Arabic] for affiliated Colleges.	Ist & IInd and IIIrd & IVth

:: 02 ::

13.	M.A. First & Second Year Progressively [Women's Studies] for University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
14.	M.R.S. First & Second Year Progressively [Socio-Cultural and Political Aspects] for University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
15.	M.R.S. First & Second Year Progressively [Rural Economics, Banking and Industry] for University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth
16.	M.A. First & Second Year Progressively [Thoughts of Mahatma Phule & Dr. Ambedkar] for University Campus.	Ist & IInd and IIIrd & IVth

This is effective from the Academic Year 2023-24 and Onwards progressively as appended herewith.

All concerned are requested to note the contents of this circular and bring notice to the students, teachers and staff for their information and necessary action.

University campus,
Aurangabad-431 004.
Ref. No. SU/Col. & UC/ PG/NEP/
2023/5967-77

}}
}}
}}
}}
}}

**Deputy Registrar,
Academic.**

Date: 19.07.2023.

Copy forwarded with compliments to:-

- 1] **The Head, all concerned departments ,**
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad and Sub-Center, Osmanabad.
- 2] **The Principal, all affiliated colleges,**
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.
- 3] **The Director, University Network & Information Centre, UNIC,**
with **a request to upload this Circular on University Website.**

Copy to :-

- 1] **The Director, Board of Examinations & Evaluation,**
- 2] **The Sec. Officer, [M.A. Unit] Exam. Branch,**
- 3] **The Section Officer, [Eligibility Unit],**
- 4] **The Programmer [Computer Unit-1] Examinations,**
- 5] **The Programmer [Computer Unit-2] Examinations,**
- 6] **The In-charge, [E-Suvidha Kendra],**
- 7] **The Public Relation Officer,**
- 8] **The Record Keeper,**
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.

---*---

**Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University,
Aurangabad**

**Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year
M.A. Marathi First and Second Semester**

Course Structure

Subject: Marathi

(Effective from 2023-24)

Dean
Faculty of Humanities,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada
University, Aurangabad.

**Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University,
Aurangabad**

**Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year
M.A. Marathi First and Second Semester**

Course Structure

Subject: Marathi

(Effective from 2023-24)

प्रा. सज्जराय जिणे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

Total Page - 37

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

M.A. Marathi

Class : M.A. First Year

Semester First Semester

Subject: Marathi

Sr No	Specification/type of Papers	First Semester		Total Credits/ Semester	
		Paper	Credits		
1	Major Mandatory	Mandatory-1	आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१८१८ ते १९२०)	4	12
		Mandatory-2	भाषाविज्ञान : ऐतिहासिक व वर्णनात्मक	4	
		Mandatory-3	अनुवाद विचार सैद्धांतिक आणि उपयोजन	4	
2	Major Activity	Activity-1	मुलाखत तंत्र व प्रात्याक्षिक	2	2
3	Major Elective	Elective-1	एका लेखकाचा अभ्यास : मध्ययुगीन - संत एकनाथ (भाग - १) किंवा एका लेखकाचा अभ्यास : आधुनिक - ना.धों. महानोर (भाग - १) किंवा ग्रामीण साहित्य प्रवाह व निवडक कलाकृती किंवा दलित साहित्य प्रवाह व निवडक कलाकृती	4	4
4	Research Methodology	RM	सशोधन पद्धतीचा अभ्यास	4	4
5	On Job Training/ Field Project	-	-	-	-
6	Research Project	-	-	-	-
	Cum.Cr./ Semester				
	Cum.Cr./Year				
Total Credits First Semester				22	22

प्रा.सज्जराव जिने
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

M.A. Marathi

Class: M.A. First Year

Semester Second Semester

Subject: Marathi

Sr No	Specification/type of Papers	Second Semester			Total Credits/ Semester
		Paper		Credits	
1	Major Mandatory	Mandatory-4	आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१९२० ते २०००)	4	12
		Mandatory-5	समाजभाषाविज्ञान आणि बोलींचा अभ्यास	4	
		Mandatory-6	तौलनिक साहित्य : तत्त्व कलाकृती व उपयोजन	4	
2	Major Activity	Activity-2	मराठीतील ई-संधी	2	2
3	Major Elective	Elective-2	एका लेखकाचा अभ्यास : मध्ययुगीन - संत एकनाथ (भाग - २) किंवा एका लेखकाचा अभ्यास : आधुनिक - ना.धों. महानोर (भाग - २) किंवा स्त्रीवादी साहित्य प्रवाह व निवडक कलाकृती किंवा आदिवासी साहित्य : निवडक कलाकृती	4	4
5	On Job Training/ Field Project	OJT/FP	लोकसाहित्याचे संकलन / व्यावसायाभिमुख प्रशिक्षण	4	4
6	Research Project	-		-	-
	Cum.Cr./ Semester				
	Cum.Cr./Year				
Total Credits of Second Semester				22	22
Total Credits of First and Second Semester				22+22=44	
Exit option: Exit option: PG Diploma (44 Credits) after Three Year UG Degree					

 प्रा.सुरेशच चव्हे
 अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

M.A. First Year : मराठी

Fisrt Semester :

1. Major Mandatory-1 : आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास १८१८ ते १९२०
Major Mandatory-2 : भाषाविज्ञान ऐतिहासिक व वर्णनात्मक
Major Mandatory-3 : अनुवाद विचार सैद्धांतिक आणि उपयोजन
2. Major Activity-1 : मुलाखत तंत्र व प्रात्याक्षिक
3. Major Elective-1 : एका लेखकाचा अभ्यास : मध्ययुगीन - संत एकनाथ (भाग-१)
किंवा
एका लेखकाचा अभ्यास : आधुनिक - ना.धों. महानोर (भाग-१)
किंवा
ग्रामीण साहित्य प्रवाह व निवडक कलाकृती
किंवा
दलित साहित्य प्रवाह व निवडक कलाकृती
4. Research Methodology : संशोधन पद्धतीचा अभ्यास
5. On Job Training/Field Project :
6. Research Project :

Second Semester :

1. Major Mandatory-4 : आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास १९२० ते २०००
Major Mandatory-5 : समाजभाषाविज्ञान आणि बोलींचा अभ्यास
Major Mandatory-6 : तौलनिक साहित्य : तत्त्व कलाकृती व उपयोजन
2. Major Activity-2 : मराठीतील ई-संधी
3. Major Elective-2 : एका लेखकाचा अभ्यास : मध्ययुगीन - संत एकनाथ (भाग-२)
किंवा
एका लेखकाचा अभ्यास : आधुनिक - ना.धों. महानोर (भाग-२)
किंवा
स्त्रीवादी साहित्य प्रवाह निवडक कलाकृती
किंवा
आदिवासी साहित्य : निवडक कलाकृती
4. Research Methodology :
5. On Job Training/Field Project : लोकसाहित्याचे संकलन / व्यावसायाभिमुख संशोधन
6. Research Project :

 प्रा.सर्जेराव जिणे
 अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

M.A. Second Year : मराठी

Third Semester :

1. Major Mandatory-7 : साहित्य समीक्षेची मूलतत्त्वे
Major Mandatory-8 : लोकसाहित्य
Major Mandatory-9 : व्यावसायिक लेखन कौशल्य
2. Major Activity-3 : लोकरंगभूमी व लोककला
3. Major Elective-3 : मराठवाडा : समाज, संस्कृती आणि साहित्य
किंवा
तौलनिक साहित्य अभ्यास
किंवा
भटक्या विमुक्तांचे साहित्य
किंवा
१९९० नंतरची मराठवाड्यातील कविता
4. Research Methodology :
5. On Job Training/Field Project :
6. Research Project: (संबंधित प्राध्यापकांनी द्यावा.)

Fourth Semester :

1. Major Mandatory-10 : साहित्य समीक्षेच्या पद्धती, वाद-दृष्टिकोन
2. Major Mandatory-11 : माध्यमांतरीत निवडक कलाकृतींचा अभ्यास
3. Major Mandatory-12 : अनुवादित सिद्धांत आणि उपयोजन
4. Major Activity-1 :
5. Major Elective-4 : समकालीन साहित्य
किंवा
आधुनिक नियतकालिकांचा अभ्यास
किंवा
व्यावसायाभिमुख निवडक लेखन कौशल्य
किंवा
१९९० नंतरचे मराठवाड्यातील कथात्म साहित्य
6. Research Methodology :
7. On Job Training/Field Projectt :
8. Research Project: (संशोधन प्रबंधिका) – संबंधित प्राध्यापकांच्या मार्गदर्शनानुसार.

 प्रा.सर्वेराव जिने
 अध्यापक, मराठी अभ्यास पंडल,
 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - १ ले

जून २०२३ पासून लागू

Major Mandatory-1

अभ्यासपत्रिका १ ली : आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१८१८ ते १९२०)

उद्दिष्ट्ये :

श्रेयांक - ४

१. इ.स. १८१८ नंतरच्या वाङ्मय इतिहासाचा सर्वांगीन अभ्यास करणे.
२. इ.स. १८१८ ते १९२० या कालखंडाची सामाजिक, सांस्कृतिक पार्श्वभूमी लक्षात घेणे.
३. विविध चळवळींचा वाङ्मयावरील प्रभावाचा अभ्यास करणे.
४. या कालखंडातील विविध प्रवाह महत्त्वाचे ग्रंथकार व त्यांच्या साहित्यकृतीचा अभ्यास करणे.
५. ऐतिहासिक घटना व कलाकृती यांचा विचार लक्षात घेणे.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	अव्वल इंग्रजी कालखंडातील वाङ्मय	१. कथा - स्वरूप विशेष व कथा वाङ्मय इतिहास २. कविता- स्वरूप विशेष व वाङ्मय इतिहास ३. कादंबरी- स्वरूप विशेष व वाङ्मय इतिहास ४. नाटक- स्वरूप विशेष व वाङ्मय इतिहास ५. नियतकालिकांची कामगिरी व निबंध	१	१५
२	१८७४ ते १९२० या कालखंडातील कथा व कादंबरी	१. हरिभाऊ आपटे यांची कथा, करमणूकचे कार्य २. हरिभाऊ समकालीन कथाकार ३. हरिभाऊंची सामाजिक व ऐतिहासिक कादंबरी ४. नाथ माधव, वि.सी. गुर्जर, ना.ह. आपटे व या कालखंडातील अन्य कादंबरीकारांचा अभ्यास.	१	१५
३	१८७४ ते १९२० या कालखंडातील नाटक	१. अण्णासाहेब किलोस्कर २. गो.ब. देवल ३. श्रीपाद कृष्ण कोल्हटकर ४. कृष्णाजी प्रभाकर खाडीलकर ५. राम गणेश गडकरी ६. अन्य नाटककार	१	१५
४	१८७४ ते १९२० या कालखंडातील कविता, चरित्र व आत्मचरित्र	१. केशवसुत व केशवसुत संप्रदाय २. या कालखंडातील अन्य महत्त्वाचे कवी ३. या कालखंडातील चरित्र वाङ्मयाचा इतिहास ४. या कालखंडातील आत्मचरित्र वाङ्मयाचा इतिहास	१	१५

संदर्भ ग्रंथ :

१. प्रदक्षिणा खंड पहिला - कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
२. अ.ना. देशपांडे - आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - खंड पहिला व्हीनस प्रकाशन, पुणे
३. प्राचार्य, डॉ. वसंत बिरादार - आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - कैलाश पब्लिकेशन, औरंगाबाद
४. जाशी प्र.न. - मराठी वाङ्मयाचा विवेचक अभ्यास, प्रसाद प्रकाशक, पुणे
५. बांदिवडेकर चंद्रकांत - मराठी कादंबरीचा इतिहास, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
६. जोग रा.श्री. (संपा.) - मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड-५, भाग-१, म.सा.प., पुणे

 प्रा.सर्जेराव जिगे
 अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ.वसुधापांडेव बांबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

M.A. Marathi

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - १ ले

जून २०२३ पासून लागू

Major Mandatory-2

अभ्यासपत्रिका २ री : भाषाविज्ञान : ऐतिहासिक व वर्णनात्मक

उद्दिष्ट्ये :

श्रेयांक - ४

१. भाषा व्यवहाराचे उपयोजन करण्याच्या दृष्टीने भाषेची तात्त्विक अंगे समजून घेण्यास मदत होईल.
२. ध्वनीविचाराचे तत्त्व समजून घेण्यास मदत होईल.
३. भाषेच्या स्वरूपाची माहिती करून घेण्यास मदत होईल.
४. भाषेबद्दलचा डोळस दृष्टिकोन तयार होईल.
५. भाषाविज्ञानाशी संबंधित इतर अभ्यासक्षेत्रांची ओळख होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	भाषिक व्यवहार व क्षमता	१. भाषिक व्यवहाराचे स्वरूप २. भाषिक व भाषेतर संप्रेषण ३. भाषिक व्यवस्था व वर्तन ४. भाषिक क्षमता ५. उच्चार व लेखन	१	१५
२	स्वन व रूपविचार	१. वर्णनात्मक व ऐतिहासिक २. स्वन, स्वनिम, स्वनांतर ३. स्वनिम विनियोगाचे प्रकार ४. स्वनिमाचे प्रकार ५. स्वनिम व्यवस्था ६. रूप-रूपिका-रूपिकांतर ७. रूपिमांचे प्रकार	१	१५
३	भाषा अभ्यास पद्धती	१. भाषा अभ्यास पद्धतीचे स्वरूप, विशेष २. ऐतिहासिक भाषा अभ्यास पद्धती ३. वर्णनात्मक भाषा अभ्यास पद्धती ४. तुलनात्मक भाषा अभ्यास पद्धती	१	१५
४	भाषाविज्ञान व इतर अभ्यास क्षेत्र	१. मानववंश विज्ञान २. मनोविज्ञान ३. शैली विज्ञान ४. कोश विज्ञान	१	१५

संदर्भ ग्रंथ :

१. ना.गो. कालेलकर - ध्वनीविचार, मौज प्रकाशन, पुणे
२. मु.श्री. कानडे - मराठी भाषिक अभ्यास, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
३. श्री.ना. गर्जेद्रगडकर - भाषा आणि भाषाशास्त्र, व्हीनस प्रकाशन, पुणे

प्रा.सर्जेराव जिने
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

M.A. Marathi

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - १ ले

जून २०२३ पासून लागू

Major Mandatory-3

अभ्यासपत्रिका ३ री : अनुवाद विचार सैद्धांतिक आणि उपयोजन

उद्दिष्ट्ये :

श्रेयांक - ४

१. मराठी साहित्यातील अनुवादाविषयीची जाणीव निर्माण करणे.
२. अनुवादाच्या स्वरूपाची चर्चा करणे.
३. अनुवादाच्या प्रकाराविषयी अवगत करणे.
४. अनुवाद प्रक्रियेतील घटकांचा अभ्यास करणे.
५. वाङ्मयप्रकारनिहाय अनुवादाचे स्वरूप समजून सांगणे.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	अनुवाद स्वरूप प्रक्रिया व परंपरा	१. अनुवादाचे स्वरूप सिद्धांत आणि व्याख्या २. अनुवादाची ऐतिहासिक परंपरा ३. मराठीतील अनुवादीत साहित्याचे स्वरूप ४. अनुवाद व भाषांतर ५. अनुवाद शास्त्र, कला, कौशल्य	२	१५
२	अनुवादाचे प्रकार	१. ड्रायडण्डने केलेले अनुवादाचे प्रकार २. माध्यमनिहाय, विषयनिहाय प्रकार ३. शब्दानुवाद, भावानुवाद, अनुवाद	१	१५
३	अनुवाद प्रक्रिया	१. अनुवाद प्रक्रियेतील विविध प्रारूपांचा परिचय २. अनुवाद प्रक्रियेतील शब्दकळा, वाक्य, लिंग, पुरुष यांचा परिचय	१	१५
४	वाङ्मयप्रकारनिहाय अनुवाद स्वरूप आणि समस्या	१. कथा, कादंबरी २. कविता, नाटक	१	१५

संदर्भ ग्रंथ:

१. सदा कन्हाडे - भाषांतर लोकवाङ्मय गृह, मुंबई
२. विलास सारंग - भाषांतर आणि भाषा, मौज प्रकाशन, मुंबई
३. ठकार रजनी (संपा.) - फाटक म.वि., भाषांतर शास्त्र की कला, वरदा बुक्स, पुणे

प्रा.सर्जेराव जिने
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

M.A. Marathi

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - १ ले

जून २०२३ पासून लागू

Major Activity-1

अभ्यासपत्रिका १ ली : मुलाखत तंत्र व प्रात्याक्षिक

उद्दिष्टे :

श्रेयांक - २

१. मुलाखतीचे स्वरूप लक्षात येईल.
२. दूरचित्रवाणीवरील प्रत्यक्ष मुलाखत घेण्याचे तंत्र अजमावता येईल.
३. मुद्रितमाध्यम व आकाशवाणीसाठी प्रत्यक्ष मुलाखत घेण्याचे तंत्र अजमावता येईल.
४. साहित्यिक व अन्य महनीय व्यक्तींची मुलाखत घेण्यास मदत होईल.
५. मुलाखतीचे आवश्यक गुण व कौशल्य प्रभावीपणे शिकण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	मुलाखत तंत्र व प्रभावी कौशल्य प्रात्याक्षिक	१. मुलाखत तंत्र व स्वरूप २. मुलाखतीसाठी पूर्वतयारी ३. बुद्धीचातुर्य, क्षमता व हजरजबाबीपणा यातून प्रत्यक्ष उपयोजन ४. मुलाखतीतील संभाषण कौशल्य	१	१५
२	मुलाखत व विविध माध्यमे (प्रात्याक्षिक)	१. दूरचित्रवाणीसाठी मुलाखत २. आकाशवाणीसाठी मुलाखत ३. मुद्रितमाध्यमांसाठी मुलाखत ४. समाजमाध्यमांसाठी मुलाखत	१	१५

संदर्भ ग्रंथ :

१. आचार्य जयप्रकाश बागडे - मुलाखत तंत्र व मंत्र, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद
२. (अनु.) वृषाली कुलकर्णी - इंटरव्यू तंत्र आणि मंत्र, मधुश्री प्रकाशन

 प्रा. लज्जराव पिके
 अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

M.A. Marathi

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - १ ले

जून २०२३ पासून लागू

Major Elective-1

अभ्यासपत्रिका १ ली : एका लेखकाचा अभ्यास : मध्ययुगीन - संत एकनाथ (भाग - १)

उद्दिष्टे :

श्रेयांक - ४

१. संत एकनाथांचे वाङ्मयीन व्यक्तिमत्त्व लक्षात घेता येईल.
२. संत एकनाथकालीन सांस्कृतिक व सामाजिक पर्यावरण समजून घेण्यास मदत होईल.
३. संत एकनाथांच्या वेगवेगळ्या रचनांचा परिचय करून घेता येईल.
४. संत एकनाथांच्या रचनेतील वाङ्मयीन मूल्ये तपासता येतील.
५. संत एकनाथांचे वाङ्मयाच्या इतिहासातील स्थान अधोरेखित करता येईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	संत एकनाथ यांचा परिचय	१. जन्म, बालपण व संस्कार २. संत एकनाथकालीन समाज संस्कृती ३. संत एकनाथांचे लौकिक व पारमर्थिक जीवन ४. लोकशिक्षक संत एकनाथ	१	१५
२	संत एकनाथांची भारूडे	१. सामाजिक दार्शनिकतेवरील प्रहार २. आदर्श जीवनमूल्ये ३. रूपकात्मकता व नाट्यात्मकता ४. रसाविष्कार	१	१५
३	संत एकनाथांच्या गौळणी व आरत्या	१. रजनात्मकता २. गौळणी व कृष्णभक्ती ३. गौळणीमधील विविध जाणिवा ४. आरत्याचे स्वरूप व विषय	१	१५
४	संत एकनाथांची आख्यान रचना व जोगवा	१. आख्यान संकल्पना २. देवताविषयक व बालक्रीडाविषयक आख्यान रचना ३. एकादशी व तुळशीविषयक महात्म्य आख्यान ४. संत एकनाथांच्या जोगव्याचे स्वरूप	१	१५

संदर्भ ग्रंथ :

१. फाटक न.र. - एकनाथ : वाङ्मय आणि कार्य, मौज प्रकाशन, मुंबई
२. तुळपुळे शं.गो. - पाच संतकवी, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
३. नसिराबादकर ल.रा. - प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
४. जोशी वसंत - मराठी गौळण, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे

 प्रा.सुरेशचंद्र चिंभे
 अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

M.A. Marathi

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - १ ले

जून २०२३ पासून लागू

Major Elective-1

अभ्यासपत्रिका १ ली : एका लेखकाचा अभ्यास : आधुनिक - ना.धों. महानोर (भाग - १)

उद्दिष्टे :

श्रेयांक - ४

१. एका लेखकाचा समग्र अभ्यास करता येईल.
२. एका लेखकाचा अभ्यास कसा करावा हे समजून घेता येईल.
३. ना.धों. महानोरांच्या रचनेतील विविध जाणिवा लक्षात घेण्यास मदत होईल.
४. ना.धों. महानोरांच्या रचनेतील वाङ्मयीन मूल्ये तपासता येतील.
५. ना.धों. महानोर यांचे वाङ्मयाच्या इतिहासातील स्थान अधोरेखित करता येईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	ना.धों.महानोर यांचा परिचय	१. जन्म, बालपण व सस्कार २. ना.धों. महानोर यांची वाङ्मयीन जडणघडण ३. राजकीय कारकीर्द ४. निसर्गप्रेमी महानोर	१	१५
२	ना.धों.महानोर यांची कविता (अजिंठा, गंगा वाहू दे निर्मळ, जगाला प्रेम अर्पवि, दिवे लागणीची वेळ)	१. अजिंठा (दीर्घकविता) स्वरूप विशेष व विविध जाणिवा २. 'गंगा वाहू दे निर्मळ'चे अंतरंग व बाह्यांग ३. 'जगाला प्रेम अर्पवि'चे स्वरूप विशेष ४. 'दिवे लागणीची वेळ'यातील विविध जाणिवा	१	१५
३	ना.धों.महानोर यांची कविता (पळसखेडची गाणी, पक्षांचे लक्ष थवे, पावसाळी कविता, रानातल्या कविता)	१. निसर्ग जाणिवा २. सामाजिक जाणिवा ३. कवितेतील लोकगीतात्मकता ४. प्रेमविषयक जाणिवा	१	१५
४	ना.धों.महानोर यांच्या कवितेची भाषा	१. बोलीभाषेशी सहजतेने नाते सांगणारी २. लोकगीतातील छंद व लय ३. जिवंत व उत्स्फूर्तता ४. अन्य विशेष	१	१५

संदर्भ ग्रंथ :

१. रसाळ सुधीर - कविता आणि प्रतिमा, मौज प्रकाशन, मुंबई
२. राजाध्यक्ष विजया - ना.धों. महानोर यांची कविता काव्य परिचय, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
३. देशमुख श्रीकांत (संपा.) - महानोरांची कविता, निर्मल प्रकाशन, नांदेड

 प्रा. सज्जराव धिने
 अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

किंवा

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

M.A. Marathi

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - १ ले

जून २०२३ पासून लागू

Major Elective-1

अभ्यासपत्रिका १ ली : ग्रामीण साहित्य प्रवाह व निवडक कलाकृती

उद्दिष्टे :

श्रेयांक - ४

१. ग्रामीण साहित्याची संकल्पना स्पष्ट करता येईल.
२. ग्रामीण साहित्यातील विविध वाङ्मयप्रकाराचा परिचय करून देता येईल.
३. ग्रामीण साहित्याच्या लेखन प्रेरणा समजण्यास मदत होईल.
४. चळवळी व साहित्य यांचा अनुबंध तपासता येईल.
५. ग्रामीण साहित्यातील निवडक कलाकृतीचे अंतरंग व बाह्यांग न्याहाळता येईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	ग्रामीण साहित्याचे स्वरूप	१. ग्रामीण साहित्य संकल्पना २. ग्रामीण साहित्याचे स्वरूप विशेष ३. ग्रामीण साहित्याच्या प्रेरणा ४. ग्रामीण साहित्यातील विविध लेखनप्रकाराचा परिचय	१	१५
२	'बोलावे ते आम्ही' (कविता) - श्रीकांत देशमुख	१. गावगाड्याचा बदलता आवकाश २. 'बोलावे ते आम्ही'मधील भूदृश्य ३. 'बोलावे ते आम्ही'मधील नाटकीयता ४. व्यामिश्र स्वरूप,भाषिक व वाङ्मयीन विचार	१	१५
३	'उचल' (कथा) - श्रीराम गुंदेकर	१. कष्टकरी व शेतकऱ्यांचे सावकाराकडून होणारे शोषण २. नव्वदोत्तरी कालखंडाचे बदलते वास्तववादी रेखाटन ३. 'उचल'ची भाषा ४. 'उचल'चे वाङ्मयीन विशेष	१	१५
४	'तुडवण' (कादंबरी) - कैलास दौंड	१. ग्रामीण जीवनचित्रण २. सुशिक्षित बेरोजगारांची व्यथा ३. 'तुडवण'ची भाषाशैली ४. 'तुडवण'चे वेगळेपण	१	१५

संदर्भ ग्रंथ:

- १. डॉ.वासुदेव मुलाटे - ग्रामीण साहित्य स्वरूप आणि विचार
- २. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड-७ वा - महाराष्ट्र साहित्य परिषद,पुणे
- ३. श्रीराम गुंदेकर - ग्रामीण साहित्य प्रेरणा आणि प्रयोजन
- ४. www.aarhat.com
- ५. वासुदेव मुलाटे - दलितान्नी आत्मकथने: संकल्पना व स्वरूप, स्वरूप प्रकाशन
- ६. सदा कन्हाडे - अर्वाचीन मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी
- ७. प्रदक्षिणा खंड-२, कॉन्टिनेंटल,पुणे
- ८. www.hakara.in

 प्रा.सर्जेराव जिने
 अध्यक्ष, मराठी अध्यास मंडळ,
 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

किंवा

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

M.A. Marathi

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - १ ले

जून २०२३ पासून लागू

Major Elective-1

अभ्यासपत्रिका १ ली :दलित साहित्य प्रवाह व निवडक कलाकृती

उद्दिष्टे :

श्रेयांक - ४

१. दलित साहित्याची संकल्पना स्पष्ट करता येईल.
२. दलित साहित्यातील विविध वाङ्मयप्रकाराचा परिचय करून देता येईल.
३. दलित साहित्याच्या लेखन प्रेरणा समजण्यास मदत हाईल.
४. चळवळी व साहित्य यांचा अनुबंध तपासता येईल.
५. दलित साहित्यातील निवडक कलाकृतीचे अंतरंग व बाह्यांग न्याहाळता येईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	दलित साहित्याचे स्वरूप	१. दलित साहित्य संकल्पना २. दलित साहित्याचे स्वरूप विशेष ३. दलित साहित्याच्या प्रेरणा ४. दलित साहित्यातील विविध लेखनप्रकाराचा परिचय	१	१५
२	'फकिरा' (कादंबरी) - अण्णाभाऊ साठे	१. 'फकिरा'तील सामाजिक,सांस्कृतिक व राष्ट्रीय विचार २. 'फकिरा'तील मानवतावाद ३. 'फकिरा'ची संघर्षगाथा 'फकिरा' एक मास्टरपीस	१	१५
३	'वाहत्या जखमांचा प्रदेश' (कविता) - वामन निंवाळकर	१. समाजातील अमानुषतेचा भेसूर चेहरा २. 'वाहत्या जखमांचा प्रदेश'मधील वेदना व विद्रोह ३. एकात्मतेची भाषा 'वाहत्या जखमांचा प्रदेश'ची अन्वर्थकता व पृथगात्मकता	१	१५
४	'गावकी' (आत्मकथन) - रुस्तुम अचलखांब	१. 'गावकी'तील संघर्षपूर्ण जीवनाची कहाणी २. 'गावकी'तील वास्तवता ३. 'गावकी'चा भाषिक विचार ४. आत्मकथन म्हणून मूल्यमापन	१	१५

संदर्भ ग्रंथ:

१. डॉ. नंदा मेश्राम - दलित कादंबरी स्वरूप आणि समीक्षा, डिंपल पब्लिकेशन, मुंबई
२. मराठी वाङ्मयाचा इतिहास खंड-७ वा - महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे
३. स्नेहलता निंबाळकर (संपा.) - वाहत्या जखमांचा प्रदेश आकलन आणि समीक्षा, डॉ. बाबासाहेब बुक सेंटर
४. www.mamhtb.com
५. वासुदेव मुलाटे - दलितांची आत्मकथने: संकल्पना व स्वरूप, स्वरूप प्रकाशन
६. सदा कऱ्हाडे - अर्वाचीन मराठी साहित्याची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी
७. प्रदक्षिणा खंड-२, कॉन्टिनेंटल, पुणे

 प्रा. स. ज. राजवडे जिने
 अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

M.A. Marathi

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - १ ले

जून २०२३ पासून लागू

Research Methodology

संशोधन पद्धतीचा अभ्यास

उद्दिष्ट्ये :

श्रेयांक - ४

१. संशोधनाची संकल्पना व व्याप्ती स्पष्ट करता येईल.
२. संशोधनाचा हेतू विशद करता येईल.
३. वेगवेगळ्या साहित्य संशोधन पद्धतीचा परिचय होईल.
४. साहित्य संशोधन पद्धतीचे उपयोजन या संदर्भात दिशा मिळेल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	संकल्पना व व्याप्ती	१. साहित्य संशोधनाची संकल्पना २. साहित्य संशोधनाची व्याप्ती ३. साहित्य संशोधनाचा हेतू ४. साहित्य संशोधन पद्धतीचे महत्त्व	१	१५
२	साहित्य संशोधन पद्धती (भाग-१)	१. आशय विश्लेषणात्मक संशोधन पद्धती २. ऐतिहासिक व कालकर्मिक संशोधन पद्धती ३. अनुभवाधिष्ठित संशोधन पद्धती ४. नमुना पाहणी पद्धती	१	१५
३	साहित्य संशोधन पद्धती (भाग-२)	१. आस्वादात्मक संशोधन पद्धती २. चिकित्सक संशोधन पद्धती ३. तौलनिक संशोधन पद्धती ४. वैज्ञानिक संशोधन पद्धती	१	१५
४	साहित्य संशोधन पद्धती (भाग-३)	१. क्षेत्रीय संशोधन पद्धती २. सूक्ष्म संहिता चिकित्सा पद्धती ३. समीक्षा तत्त्व प्रधान संशोधन पद्धती ४. अन्य संशोधन पद्धतीचा अभ्यास	१	१५

संदर्भ ग्रंथ :

१. अविनाश आवलगावकर (संपा.) - मराठी साहित्य संशोधन, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
२. सुधाकर शेलार - साहित्य संशोधन वाटा आणि वळणे, अक्षरवाङ्मय, पुणे
३. दु.का. संत - संशोधन : पद्धती, प्रक्रिया, अंतरंग - पुणे विद्यार्थी गृह प्रकाशन
४. श.रा. राणे - मराठी साहित्य संशोधन: स्वरूप आणि दिशा, का.स.वाणी मराठी प्रगत अध्ययन संस्था, धुळे
५. वसंत जोशी - भाषा व साहित्य संशोधन भाग-१ व २, महाराष्ट्र साहित्य परिषद, पुणे

 प्रा.स.जोशीराव जिगे
 अध्यक्ष, मराठी अन्वय मंडळ,
 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

AS Per NEP 2020

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष
द्वितीय सत्र

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - २ रे

जून २०२३ पासून लागू

Major Mandatory-4

अभ्यासपत्रिका ४ थी : आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (१९२० ते २०००)

श्रेयांक - ४

उद्दिष्टे :

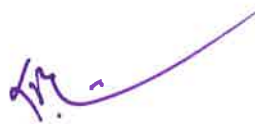
१. इ.स. १९२० नंतरच्या वाङ्मय इतिहासाचा सर्वांगीन अभ्यास करणे.
२. या कालखंडातील विविध वाङ्मय प्रकार लेखनापाठीमागच्या प्रेरणा व प्रवृत्ती लक्षात घेण्यास मदत होईल.
३. मराठी संस्कृती व साहित्याशिवाय इतर संस्कृती व साहित्याचा झालेला परिचय आणि त्याचा मराठी साहित्यावरील प्रभाव लक्षात घेण्यास मदत होईल.
४. या कालखंडातील विविध प्रवाह महत्त्वाचे ग्रंथकार व त्यांच्या साहित्यकृतीचा अभ्यास करणे.
५. ऐतिहासिक घटना व कलाकृती यांचा विचार लक्षात घेणे.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	कथा व कादंबरी	१. १९२० ते १९४५ या कालखंडातील कथा, नवकथेचा कालखंड २. नवकथेनंतरची कथा, विविध प्रवाहातील कथा (इ.स. २००० पर्यंत) ३. १९२० ते १९६० या कालखंडातील कादंबरी ४. १९६० ते २००० या कालखंडातील कादंबरी	१	१५
२	कविता	१. १९२० ते १९४५ या कालखंडातील कविता, नवकवितेचा कालखंड २. नवकवितेनंतरची कविता ३. विविध प्रवाहातील कविता ४. १९६० ते २००० या कालखंडातील विविध प्रकृतीची कविता	१	१५
३	नाटक	१. मराठी नाट्य वाङ्मयाचा दुसरा कालखंड १९२० ते १९५०	१	१५

		२. नाट्यलेखनावर पडलेल्या विविध तंत्रांचा प्रभाव ३. मराठी नाट्य वाङ्मयाचा तिसरा कालखंड १९५० नंतरचा कालखंड ४. साठोत्तरी विविध प्रवाहातील नाटक		
४	निबंध आत्मकथन व अन्य वाङ्मय प्रकार	१. १९२० पासूनचा या कालखंडातील निबंध वाङ्मय इतिहास २. या कालखंडातील आत्मकथनांचा परिचय ३. प्रवासवर्णने, चरित्रलेखन ४. ललित निबंध, ललित गद्य व अन्य वाङ्मय प्रकार	१	१५

संदर्भ ग्रंथ :

१. प्रदक्षिणा खंड दुसरा - कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
२. अ.ना. देशपांडे - आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - खंड पहिला व दुसरा, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
३. प्राचार्य, डॉ. वसंत बिरादार - आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - कैलाश पब्लिकेशन, औरंगाबाद
४. जोशी प्र.न. - मराठी वाङ्मयाचा विवेचक अभ्यास, प्रसाद प्रकाशक, पुणे
५. बांदिवडेकर चंद्रकांत - मराठी कादंबरीचा इतिहास, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे
६. जोग रा.श्री. (संपा.) - मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड-५, भाग-१, म.सा.प., पुणे

 प्रा.सर्जेराव जिणे
 अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ. कृष्णासाहेब अश्विनीकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - २ रे

जून २०२३ पासून लागू

Major Mandatory-5

अभ्यासपत्रिका ५ वी : समाजभाषाविज्ञान आणि बोर्लीचा अभ्यास

श्रेयांक - ४

उद्दिष्ट्ये :

१. समाज, संस्कृती व भाषा यातील परस्पर संबंध लक्षात घेण्यास मदत होईल.
२. जगातील प्रमुख भाषाकुलांचा परिचय करून देण्यास मदत होईल.
३. मराठी प्रमाणभाषेबरोबरच इतर बोर्लीचा अभ्यास करण्यास मदत होईल.
४. मराठीवरील अन्य भाषेचा प्रभाव उलगडून दाखवण्यास मदत होईल.
५. समाजभाषाविज्ञानातील विविध संकल्पना समजण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	समाजभाषाविज्ञान	१. समाज, संस्कृती व भाषा यांचा सहसंबंध २. भाषिक सापेक्षतावाद आणि न्यूनसिद्धांत ३. समाजभाषाविज्ञातील विविध संकल्पना (भाषिक भांडार, भाषिक प्रभावक्षेत्र, भाषिक संपर्क, भाषा व्यवहार, द्वैभाषिकता, बहुभाषिकता, भाषामिश्रण, भाषाबदल, भाषानिषिद्धता, भाषाशुद्धी, भाषाप्रदूषण, स्त्रियांची व पुरूषांची भाषा)	१	१५
२	भाषाकुल आणि मराठी	१. भाषाकुल संकल्पना २. भाषांचे वर्गीकरण आणि जगातील प्रमुख भाषाकुले ३. इंडो-युरोपियन भाषाकुल ४. आर्यभारतीय भाषाकुल ५. अंतर्वर्तुळ व बहिर्वर्तुळ सिद्धांत आणि मराठी	१	१५

३	प्रमाणभाषा आणि बोली	१. भाषाविज्ञान आणि बोली भूगोल २. पिजिन व क्रिऑल भाषा संकल्पना ३. बोलीनिर्मितीची कारणे व विशेष ४. बोलीचा अभ्यास (कोकणी, अहिराणी, वऱ्हाडी, मराठवाडी)	१	१५
४	मराठीवरील अन्य भाषाचा प्रभाव	१. भाषिक संक्रमण, आदान - प्रदानाचे स्वरूप व कारणे २. मराठीवर द्राविडी (कन्नड, तेलगू, तामीळ) संस्कृत, फार्शी, इंग्रजी व हिंदी या भाषाचा प्रभाव	१	१५

संदर्भ ग्रंथ :

१. ग्रामोपाध्ये गं.ब. - भाषाविचार आणि मराठी भाषा, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
२. मु.श्री. कानडे - मराठी भाषिक अभ्यास, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
३. श्री.ना. गर्जेद्रगडकर - भाषा आणि भाषाशास्त्र, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
४. रमेश धोंगडे - सामाजिक भाषाविज्ञान, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे

 प्रा.सर्जेराव जिने
 अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ.भाषासाहेब गर्जेद्रगडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - २ रे

जून २०२३ पासून लागू

Major Mandatory-6

अभ्यासपत्रिका ६ वी : तौलनिक साहित्य: तत्त्व कलाकृती व उपयोजन

उद्दिष्टे :

श्रेयांक - ४

१. तौलनिक साहित्य संकल्पना समजून सांगणे.
२. साहित्याच्या आदान-प्रदानाची प्रक्रिया अवगत करून देणे.
३. भारतीय साहित्याबाबतचे विविध दृष्टिकोन अभ्यासता येतील.
४. दोन कलाकृतीची तुलना करता येईल.

अ.क्र	घटक तत्त्व	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	तौलनिक साहित्याचे स्वरूप व विशेष	१. तौलनिक साहित्य: संकल्पना २. तौलनिक साहित्याभ्यासाचा उदय व वाटचाल ३. साहित्याच्या तुलनेविषयी मित्शेलचे सिद्धांत व तेनची त्रिसुत्री ४. तौलनिक साहित्याभ्यासाचे मूलभूत आधार	१	१५
२	तौलनिक साहित्याभ्यासाच्या दिशा	१. आशयसूत्रांचा अभ्यास २. वाङ्मय प्रकार व कालखंडाचा अभ्यास ३. वाङ्मय प्रवाह व चळवळीचा अभ्यास ४. द्वैभाषिक साहित्यकृतीचा अभ्यास	१	१५
३	निवडलेली कलाकृती 'चारापाणी' - रा.रं. बोराडे व निवडलेली कलाकृती - 'तहान' -सदानंद देशमुख	१. कलाकृतीचा स्वतंत्र परिचय २. कलाकृतीची भाषा ३. कलाकृतीतील प्रश्न ४. कलाकृतीमधील जाणवा	१	१५
४	निवडलेल्या कलाकृतीची तुलना	१. 'चारापाणी' व 'तहान'मधील साम्यस्थळे २. 'चारापाणी' व 'तहान'मधील भेद	१	१५

संदर्भ ग्रंथ:

१. आनंद पाटील - नवे सिद्धांत आणि उपयोजन: तौलनिक साहित्य, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद
२. डॉ.निशिगंधा व्यवहारे - तौलनिक साहित्याभ्यास संकल्पना व स्वरूप, उरुवेला प्रकाशन, हिंगोली
३. वसंत बापट - तौलनिक साहित्याभ्यासाची मूलतत्त्वे, मौज प्रकाशन, मुंबई
४. चंद्रशेखर जहागिरदार (संपा.) - तौलनिक साहित्याभ्यास तत्त्वे व दिशा, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे

प्रा.सर्वेराव जिजे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - २ रे

जून २०२३ पासून लागू

Major Activity-2

अभ्यासपत्रिका २ री : मराठीतील ई-संधी

उद्दिष्ट्ये :

श्रेयांक - २

१. तंत्रज्ञान व भाषा यांचा सहसंबंध स्पष्ट करता येईल.
२. मराठीतील ई संधीची आवश्यक कौशल्य आत्मसात करण्यास मदत होईल.
३. मराठीतील ई संधीच्या संदर्भात रोजगाराची कार्यक्षेत्रे लक्षात घेण्यास मदत होईल.
४. मराठीतील ई संधीवर प्रभुत्व मिळवण्यास मदत होईल

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	टेलिकॉलिन व सामग्री लेखन	१. तंत्रज्ञान भाषा यांचा संबंध २. ई संधीचा परिचय व ठळक कार्यक्षेत्रे ३. टेलिकॉलिन संकल्पना, कार्यक्षेत्र व नोकरी संधी ४. सामग्री लेखन संकल्पना, तंत्र, कौशल्य व नोकरी संधी	१	१५
२	वृत्तनिवेदन, पार्श्वनिवेदन, प्रतिलेखन	१. वृत्तनिवेदन संकल्पना, उच्चारणशास्त्र, तंत्र व नोकरी संधी २. पार्श्वनिवेदन संकल्पना, तंत्र व संधीक्षेत्रे ३. प्रतिलेखन संकल्पना स्वरूप, प्रतिलेखकाचे गुण व संधीक्षेत्रे	१	१५

 प्रा.सर्जेराव जिने
 अध्यक्ष,मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - २ रे

जून २०२३ पासून लागू

Major Elective-2

अभ्यासपत्रिका २ री : एक लेखकाचा अभ्यास : मध्ययुगीन - संत एकनाथ (भाग - २)

उद्दिष्ट्ये :

श्रेयांक - ४

१. संत एकनाथांचे वाङ्मयाच्या इतिहासातील स्थान अधोरेखित करता येईल.
२. संत एकनाथकालीन सांस्कृतिक व सामाजिक पर्यावरण समजून घेण्यास मदत होईल.
३. संत एकनाथांच्या वेगवेगळ्या रचनांचा परिचय करून घेता येईल.
४. संत एकनाथांच्या रचनेतील वाङ्मयीन मूल्ये तपासता येतील.
५. संत एकनाथांचे ग्रंथ, स्फूटप्रकरणे, चरित्र आणि अभंग यावर सूक्ष्म प्रकाश टाकता येईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	संत एकनाथ यांचे ग्रंथ	१. चतुःश्लोकी भागवत व एकनाथी भागवतचे स्वरूप २. रूक्मिणीस्वयंवर चे स्वरूप ३. भावार्थ रामायणचे स्वरूप ४. ज्ञानेश्वरी संशोधन	१	१५
२	संत एकनाथांचे अभंग	१. अभंगातील विविध जाणिवा २. विरह व विराण्या ३. कृष्णपर अभंग ४. अभंगाचा भाषिकविचार व वाङ्मयीन मूल्यमापन	१	१५
३	संत एकनाथ यांचे भक्त चरित्र व संत चरित्र	१. उपमन्यू व ध्रुव या भक्तचरित्रांचे स्वरूप २. प्रल्हाद व सुदामा या भक्तचरित्रांचे स्वरूप ३. संत नामदेव व संत गोरकुंभार या संतचरित्रांचे स्वरूप ४. संत सावतामाळी व संत चोखामेळा या संतचरित्रांचे स्वरूप	१	१५
४	संत एकनाथांची स्फूट प्रकरणे	१. हस्तमलक व आनंदलहरी चे स्वरूप २. अमृतानुभव व चिरंजीवपद चे स्वरूप ३. आनंदानुभव चे स्वरूप ४. गीतासार व गीतामहिमा चे स्वरूप	१	१५

संदर्भ ग्रंथ :

१. फाटक न.र. - एकनाथ : वाङ्मय आणि कार्य, मौज प्रकाशन, मुंबई
२. तुळपुळे शं.गो. - पाच संतकवी, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
३. नसिराबादकर ल.रा. - प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
४. जोशी वसंत - मराठी गौळण, मेहता पब्लिशिंग हाऊस, पुणे

 प्रा.संजीवराव जिगे
 अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - २ रे

जून २०२३ पासून लागू

Major Elective-2

अभ्यासपत्रिका २ री : एका लेखकाचा अभ्यास : आधुनिक - ना.धों.महानोर (भाग - २)

उद्दिष्टे :

श्रेयांक - ४

१. एका लेखकाचा समग्र अभ्यास करता येईल.
२. एका लेखकाचा अभ्यास कसा करावा हे समजून घेता येईल.
३. ना.धों. महानोरांच्या रचनेतील विविध जाणिवा लक्षात घेण्यास मदत होईल.
४. ना.धों. महानोरांच्या रचनेतील वाङ्मयीन मूल्ये तपासता येतील.
५. ना.धों. महानोर यांचे वाङ्मयाच्या इतिहासातील स्थान अधोरेखित करता येईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	ना.धों.महानोर यांचे कथासंग्रह	१. 'गपसप'चे स्वरूप विशेष २. 'गावातल्या गोष्टी' यातील विविध जाणिवा ३. महानोरांच्या कथेचा भाषिक विचार ४. महानोरांच्या कथेचा वाङ्मयीन विचार	१	१५
२	ना.धों.महानोर यांची कादंबरी	१. 'गांधारी'ची वैशिष्ट्ये २. 'गांधारी'तील व्यक्तिरेखा ३. 'गांधारी'ची पृथगात्मकता ४. 'गांधारी'चा भाषिक व वाङ्मयीन विचार	१	१५
३	ना.धों.महानोर यांचे ललित लेखन	१. 'आठवणीचा झोका' यातून आलेला गाव खेड्यातला समृद्ध जगणं २. आठवणीचा झोका : निर्मळ माणसाचं जग ३. आठवणीचा झोका : अनुभवांचा अस्सल खजिना ४. 'आठवणीचा झोका'यातील रसाळ भाषा	१	१५
४	ना.धों.महानोर यांचे अन्य गद्यपर लेखन	१. यशवंतराव चव्हाण आणि मी (व्यक्तिचित्रण) २. शरद पवार आणि मी ३. शेती, आत्मनाश व संजीवन (शेतीविषयक) ४. कापूस खोडवा (शेतीविषयक)	१	१५

संदर्भ ग्रंथ :

१. चंद्रकांत बांदिवडेकर - मराठी कादंबरी: चिंतन आणि समीक्षा, मेहता प्रकाशन, मुंबई
२. नरहर कुरुंदकर - धार आणि काठ, देशमुख अँड कंपनी पब्लिशर्स
३. www.msn.com
४. शेवडे इंदुमती - मराठी कथा: उद्गम आणि विकास, सोमय्या पब्लिकेशन, मुंबई
५. डॉ. पद्माकर पिटले - मूल्यविचार संकल्पना व स्वरूप, शौर्य पब्लिकेशन, लातूर

 प्रा. सुरेश जिगे
 अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

किंवा

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - २ रे

जून २०२३ पासून लागू

Major Elective-2

अभ्यासपत्रिका २ री : स्त्रीवादी साहित्य प्रवाह व निवडक कलाकृती

१. माधवी देसाई - नाच ग घुमा (आत्मकथन)
२. वृषाली किन्हाळकर - वेदन (कवितासंग्रह)
३. ललिता गादगे - प्राजक्ताची फुलं आणि दाह (कथासंग्रह)

उद्दिष्टे :

श्रेयांक - ४

१. स्त्रीवादी साहित्याची संकल्पना स्पष्ट करता येईल.
२. स्त्रीवादी साहित्यातील विविध वाङ्मयप्रकाराचा परिचय करून देता येईल.
३. स्त्रीवादी साहित्याच्या लेखन प्रेरणा समजण्यास मदत हाईल.
४. चळवळी व साहित्य यांचा अनुबंध तपासता येईल.
५. स्त्रीवादी साहित्यातील निवडक कलाकृतीचे अंतरंग व बाह्यांग न्याहाळता येईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	स्त्रीवादी साहित्याचे स्वरूप	१. स्त्रीवादी साहित्य - संकल्पना २. स्त्रीवादी साहित्याचे स्वरूप - विशेष ३. स्त्रीवादी साहित्याची परंपरा ४. स्त्रीवादी साहित्याच्या प्रेरणा	१	१५
२	माधवी देसाई - 'नाच ग घुमा' (आत्मकथन)	१. 'स्त्री'च आयुष्य म्हणजे एक रिंगण २. 'नाच ग घुमा'मधील अक्रोश, अन्य जाणिवे ३. द्वयस्पर्शी प्रांजळ लेखन ४. अभिव्यक्ती व वाङ्मयीन विशेष	१	१५
३	वृषाली किन्हाळकर - 'वेदन' (कविता)	१. 'वेदन' एक आत्मशोधाची पायवाट २. 'वेदन'मधील मूल्यांची मौलिकता ३. अस्तित्वाला चेहरा देण्याच्या शोधात निघालेली कविता ४. भाषिक विशेष, वाङ्मयीन गुण	१	१५
४	ललिता गादगे - 'प्राजक्ताची फुलं आणि दाह' (कथासंग्रह)	१. स्त्री व्यक्तिमत्त्वाच्या खोल डोहातील आर्त हाकेला प्रातिनिधिक स्वरूप देणारी कथा २. स्त्री देहबोलीचा आगळा वेगळा आविष्कार ३. भेदक वास्तव ४. कथासंग्रहाची भाषा, वाङ्मयीन गुण	१	१५

मूळ कलाकृती : :

१. माधवी देसाई - नाच ग घुमा (आत्मकथन) - इंद्रायणी साहित्य प्रकाशन, पुणे
२. वृषाली किन्हाळकर - वेदन (कवितासंग्रह) - निर्मल प्रकाशन, नांदेड
३. ललिता गादगे - प्राजक्ताची फुलं आणि दाह (कथासंग्रह) - निर्मल प्रकाशन, नांदेड

संदर्भ ग्रंथ :

१. डॉ. अश्विनी धोंगडे - स्त्रीवादी समीक्षा स्वरूप आणि उपयोजन, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे
२. डॉ. अनिल सपकाळ - स्त्रीवादी आणि दलित साहित्य, महाराष्ट्र साहित्यपत्रिका
३. गीता साने - भारतीय स्त्रीजीवन, मौज प्रकाशन, मुंबई
४. डॉ. रवींद्र ठाकूर ङ प्रवाह आणि प्रतिक्रिया, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद

 डा.सजेश्वर जिगे
 अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ. बालासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

किंवा

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - २ रे

जून २०२३ पासून लागू

Major Elective-2

अभ्यासपत्रिका २ री : आदिवासी साहित्य : निवडक कलाकृती

श्रेयांक - ४

१. 'तृष्णा' (कादंबरी) - नजुबाई गावित
२. 'उघडा दरवाजा' (आत्मकथन) - रामराजे आत्राम
३. 'माझा दम घोटतोय' (कविता) - माधव सरकुंडे

उद्दिष्ट्ये :

१. आदिवासी साहित्याची संकल्पना स्पष्ट करता येईल.
२. कलाकृतीचे आदिवासी वाङ्मयाच्या इतिहासात स्थान अधोरेखित करता येईल.
३. निवडक आदिवासी कलाकृतीचे पृथगात्म रूप उलगडून दाखविता येईल.
४. निवडक आदिवासी कलाकृतीचा आशय व अभिव्यक्तीच्या अनुषंगाने साकल्याने विचार करता येईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	आदिवासी साहित्याचे स्वरूप	१. आदिवासी साहित्य - संकल्पना २. आदिवासी साहित्याचे स्वरूप - विशेष ३. आदिवासी साहित्याची परंपरा ४. आदिवासी साहित्याच्या प्रेरणा	१	१५
२	'तृष्णा' (कादंबरी) - नजुबाई गावित	१. भिल्ल आदिवासी स्त्रियांच्या शोषणाचे चित्रण, भिल्ल आदिवासींच्या वास्तवतेवर प्रकाश २. पात्रसृष्टी ३. आदिवासींची दुःस्थिती ४. निवेदन, संवाद,मावची भिल्ल बोली भाषेतील शब्द व अन्य भाषिक विशेष	१	१५
३	'उघडा दरवाजा' (आत्मकथन) - रामराजे आत्राम	१. आईला कराव्या लागणाऱ्या कष्टाचे चित्रण २. भूक ही आदिवासी समाजातील एक भीषण समस्या ३. संघर्षमय जीवनाचा इतिहास ४. आत्मकथनाची भाषा, आत्मकथन म्हणून मूल्यमापन	१	१५
४	'माझा दम घोटतोय' (कविता) - माधव सरकुंडे	१. वंदनशी,दुःखाशी नाते सांगणारी कविता २. चितनशीलता ३. मन व विचार परिवर्तन करू पाहणारी कविता ४. प्रतिमा,प्रतिके व अन्य भाषिक रूपे	१	१५

मूळ कलाकृती :

१. 'तृष्णा' (कादंबरी) - नजुबाई गावित, सत्यशोधक मार्क्सवादी प्रकाशन, असंतोषवाडी, भोकर
२. 'उघडा दरवाजा' (आत्मकथन) - रामराजे आत्राम, मुक्तरंग प्रकाशन, लातूर
३. 'माझा दम घोटतोय' (कविता) - माधव सरकुंडे, देवयानी प्रकाशन, यवतमाळ

संदर्भ ग्रंथ :

१. डॉ.मुनघाटे प्रमोद - आदिवासी मराठी साहित्य: स्वरूप आणि समस्या, प्रतिमा प्रकाशन,पुणे
२. डॉ.रौंगटे तुकाराम - आदिवासी साहित्य: चिंतन आणि चिकित्सा, दिलीपराज प्रकाशन,पुणे
३. डॉ.अनमुलवाड वैजनाथ - आदिवासी समाज,संस्कृती आणि साहित्य, ईसाप प्रकाशन,नांदेड
४. www.aaharat.com
५. डॉ. गावित माहेश्वरी - आदिवासी साहित्य विचार, वाङ्मय सेवा प्रकाशन,नाशिक

 प्रा.सर्जराव जिगे
 जयवर्धन, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर नराडवाड विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,औरंगाबाद

AS Per NEP 2020

Illustrative Credit Distribution Structure for Two Year/One Year

एम.ए. मराठी प्रथम वर्ष सत्र - २ रे

जून २०२३ पासून लागू

On Job Training/Field Project

लोकसाहित्याचे संकलन / व्यावसायाभिमुख प्रशिक्षण

उद्दिष्ट्ये :

श्रेयांक - ४

१. विद्यार्थ्यांना क्षेत्रीय संशोधनाची गोडी लागेल.
२. परिसरातील लोककथा, लोकगीते, म्हणी व वाक्प्रचार संकलित करण्यास मदत होईल.
३. व्यावसायाभिमुख प्रशिक्षणाची कौशल्य आत्मसात करण्यास मदत होईल.
४. व्यावसायाभिमुख प्रशिक्षणामुळे क्षमता वाढण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	लोककथा संकलन	१. परिसरातील लोककथांचे संकलन करून विश्लेषण करण्यास प्रवृत्त करणे	१	१५
२	लोकगीते संकलन	१. परिसरातील लोकगीते संकलन करून विश्लेषण करण्यास प्रवृत्त करणे	१	१५
३	म्हणी व वाक्प्रचार	१. परिसरातील म्हणी व वाक्प्रचार संकलन करून विश्लेषण करण्यास प्रवृत्त करणे	१	१५
४	व्यावसायाभिमुख प्रशिक्षण	१. संबंधित प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांमध्ये व्यावसायाभिमुख कौशल्य वाढीसाठी विषयानुरूप प्रशिक्षण द्यावे.	१	१५

संदर्भ ग्रंथ :

१. डॉ. प्रभाकर मांडे - लोकसाहित्याचे अंतःप्रवाह, गोदावरी प्रकाशन, अहमदनगर
२. रा. चिं. ढेरे - लोकसाहित्य: शोध आणि समीक्षा, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे
३. डॉ. तारा भवाळकर - लोकसाहित्याच्या अभ्यासदिशा, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे
४. डॉ. भारत हंडीबाग / प्रा. डॉ. राजकुमार यत्लावाड - व्यावसायाभिमुख भाषिक लेखन कौशल्य व माहिती तंत्रज्ञान, कैलाश पब्लिकेशन, औरंगाबाद

प्रा.सर्जराव जिने
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.